

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.16. In SS. Altaris Sacramento contrabat alas suas humanus intellectus eo plane modo quo Sancta animalia Ezechielis suas demiserunt ad vocem desuper fundamentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

potens? Vnicum Dei verbum; vnicum p[ro]cep-
tum, hoc coactatum ultra non progreditur; *Hic
ipsum veniet & non procedet amplius*; quasi velti-
bus feris que conelulum verbi sui cohibuit illud
omnipotentia; *Terminum posuisti eis, quem non
transgredientur, neque conuertentur operatio terram.*
Ne timueris quod terminos a Deo sibi positos
sit transgressurum. Intellectus nostre mare est
inquietissimum, numquam silit, caelos ascendit,
eorumque metitur motus; planetarum influxus,
disputat de efficacia & magnitudine stellarum,
praedicit eclipses, imo totam eorum describit cir-
cumvolutionem; ad abyflos descendit, agit de lo-
cis subterraneis, in quibus generatur metallum,
qua ratione sol radijs suis in intimis terrae venis
producat aurum & argentum, teneat gemma-
rum splendorem, quae velut thesaurus abscondi-
tus viant ab oculis nostris elongat; productio-
nem nobis ostendit herbarum, plantarum, ea-
rumque fructuum, generationem docet anima-
lium, currit, discunt, a secedit, & numquam quies-
cit; vt a se ad terram accedit firmam hic cap-
tatur velut repagulo conelsum; *Posui vellem
& ostia.* Quam primum Dei verbum percipit, il-
co interit eius motus. Terram firmam dixerit
SS. Sacramentum; ita David illud exposuit;
*Erit firmamentum in terram in summis mon-
tium.*

Alia litera habet: *Erit frumentum in terra*; quo
denotatur quod id, quod in terra firmitatis seruit,
ad quam stragus stupiditatis atque inquisitionis
sine confringuntur hominum intellectus, esse de-
beat panis, in illa existens, SS. nempe Sacramen-
tum ita confirmatur ex translatione D. Hieron.
quae habet: *Et erit memorabile triticum*; quod cum
sit mirabilem Dei compendium, perseverabit in
terra perpetua eorum omnium que memoria. *Me-
moriam fecit mirabilium suorum.* Locum hunc li-
teraliter exponit Doctor Incognitus: *Et erit fru-
mentum, scilicet Sacramentum Eucharistia in terra
in summis montium; quia Episcopi & Sacerdotes, qui
sunt in Ecclesia Dei quasi montes, super capita sua
surgunt hoc Sacramentum.* Erit igitur in terra SS.
Sacramentum, in quo velut in eius firmamento,
in terra firma, mare humani intellectus suas
confringat disputationes; vbi omnis adinitas motus
eius velocissimi consistat, nec habeat quod ultra
progrediatur; nam praeter verba Redemptoris no-
stri, nobis asserentis hie esse pretiosum suum cor-
pus, suumque sanguinem; non opus est, vt natu-
rals illius discursus curiosus inquirat, sed diui-
no se submitat verbo, sicut inflatae confinguntur
vnde Deo hoc illis praecipiente, ad firmam litte-

ris stationem. Et quando ratio naturalis progrea-
ditur ac volat altius rationem inuestigatur a quo-
modo possit in exiguo illo loco comprehendi
magnitudo Dei & immensitas, quaeque natu-
rale eorum accidentium specierum Sacramen-
tium subiectum, se continet, fideique submit-
tatur articulo omnipotentiae Dei, cui haec mirabilia
non contradicant; nam cum Sacramentum sit a
deco mirabile, haec in illo manifestentur oportet,
& vt exiguum nimis intellectus nostri acumen
esse delectetur, quo tanta comprehendat mylle-
ria, quo cogimur totaliter Dei verbo submittere,
nobis hoc affirmanti, ingenium maxime versa-
tum in naturali cognitione creaturarum, nam si-
cut limites earum omnium illius excedit magni-
tudo, non potest ad eius intelligentiam aspirare
exigui nostri acuminis capacitas, nisi fulero ad-
iuta principij supernaturalis fidei diuinae nobis
hoc asserentis.

*§. 16. In SS. Altaris Sacramento con-
trabat alas suas humanus intellectus
eo plane modo quo Sancta animalia
Ezechielis suas demiserunt ad vocem
desuper fundamentum.*

VT valde celebrem explicant SS. PP. visio-
nem Ezechielis in exordio Prophetiae suae,
in qua, iplo teste, Deus illi gloriam suam
rene lauit. Vidit quatuor animalia valde admiran-
da, alas vt lucra praegrandibus, quibus volabant,
eosque petcutientes lumino strepitu sursum fere-
bantur: *Et audiebam* (ita Vates) *sonum alarum qua-
si sonum aquarum multarum, & quasi sublimis Dei,
& cum ambularent quasi sonus erat multitudine
vt sonus castrorum.* Quo significet qualiter ista
sancta animalia alarum suarum sonitu perstite-
rentia cognitionem praeserrent magnitudinis
throni Dei toti mundo, vt nec populorum eius
potentia, nec exercitus multitudo, nec diuitiarum
amplitudo, volatus eorum virtutem excederet,
nec in actione sua in ordine ad Deum vllum ab
eis ferre possent impedimentum, cuius thronus
in medio fulgens firmamenti rapitibus eorum im-
minebat: *Et super firmamentum, quod erat immo-
nens capiti eorum, quasi aspectus lapidis sapphiri.*
Vt vidit autem, quod volarent, alasque suas con-
citerent, ait, quod audita voce de firmamento,
alas suas contraherent, & quasi prostratas ad lo-
quitum vocis, demitterent ac in consideratione vir-
tutis eius, cum silentio & stupore eius celebra-
bant omnipotentiam: *Nam cum fieret vox supra
firmam-*

VIII.
Hic o-
portet vt
intelle-
tus hu-
mus illos
illidat.

18. Ezech. 1.

Visio E-
zechielis
propone-
tur.

D 3. firma-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

D. Hier. firmamentum, quod erat super caput eorum stabant & submiscebant alas suas. Nam ut ait D. Hieron. Vere tanta erat huius vocis fortitudo, ut nulla in eis esset qua illum sustinerent: Vocem enim Dei omnipotentis resonantem in caelestibus ferre non poterant, sed stabant & mirabantur, & silentio suo Dei omnipotentiam demonstrabant, qui sedebat super firmamentum. Visio haec praeclaris latet mysterijs, quae alias exposuimus.

Tract. 5. §. 3. n. 76.

II.
Haec animalia SS. Doctores designat. **D. GREG.**

D. Gregorius per haec sancta animalia intelligit SS. Doctores qui Dei gloriam attenta mente contemplantes alas intellectus sui concutiunt, & lumine Dei celsitudinem cognoscentes, eam taeti, & stupore percussi concelebant. Audiamus eius verba: Fortasse enim Doctores sunt, cum ceperint tacita mente cogitare, quae si ineffabilis Dei sapientia, qua mentes hominum sine strepitu verborum docet, deponunt alas suas, cum vox super firmamentum sit, id est humiliter in eo quod apprehendunt, cum superna conspiciunt, quae ab eis comprehendi non possunt. Velut alati volant intellectus sui remigio alarum, illamque ineffabilem Dei sapientiam considerant, & quantumcumque de eius excellentia disputantes, iniucem sibi alas percutientes, ac argumentantes, & rationibus & discursibus velint veritatis eius magnitudinem explicare: Deponunt alas suas cum vox super firmamentum sit. Voci huic omnem volatus sui prosternunt efficaciam: submitunt enim actiuitatem, & resque rationum suarum, & vocis doctrinae: superat enim haec quidquid de magnitudine gloriae possunt intelligere. Ita D. Gregor. mirandam hanc explicat visionem: cui non contradicit expositio eiusdem de SS. charis Sacramento in cuius consideratione intellectus alas suas demittit, rationum suarum argumenta obedientiae fidei captiua prosternens, quae voci praebetur firmamenti, quae eadem est quae Christi nobis veritatem asserentis: Caro mea vere est cibus, & sanguis meus vere est potus.

III.
Qui se fidei submittu-

Cognoscunt SS. Doctores dediti contemplationi resu caelestium maiestatem diuini throni: in hoc namque SS. Sacramento suam ostentat omnipotentiam, sapientiam, amorem & misericordiam, ceteraque sua attributa, conspectaque lumine fidei tanta Dei maiestate, intellectus sui concutiunt alas volantes quo ad tantam gloriae pertingere possunt eminentiam in ipso manifestatam: vere quippe dixero visionem ac cognitionem esse diuinae gloriae, qua in hoc SS. Sacramento perficiuntur. Si namque thronus Dei sit ille in quo Deus residens diuina sua propalam facit attributa: hic vbi sub speciebus illis latet Sacramen-

IV.
Appropiatur haec visio SS. Sacramento,

talibus, velut sub quibusdam contractis cortinibus, an non bene dixerimus thronum diuinae maiestatis & gloriae? Et si in ipsa, vbi se beatissimis communicat spiritibus, lumine gloriae confortati beati illum intuentur claresque perficiuntur actu perfectae claritatis visionis: hic vbi Deus idem est, qui se iustus per lumen fidei communicat, quo colostrati certissime illum cognoscunt, numquid congruenter loquimur si dicamus quod Deus hic in gloria sua resideat? Quod si in caelesti gloria, ut proximis omnia nostra facientur desideria: quandoquidem bonitatem eius magnitudine cumulusque infinitus perfectae multo satisfaciat appetitui, licet capacitates quantam habeat infinitam: Satisabor cum appareret gloria tua, ita sibi promittebat David: cum ita sit, quod in hoc Sacramento recipiunt totum integroque thronum tribuat Deum: In me manus eius ego in se qui eorum peccidum est & epitome bonorum omnium. Et haec iam tibi omne bonum e. etenim iuxta quorundam interpretationem significat, quod in humanitate Christi propter ineffabilem vniouem cum Verbo Dei, quam Moysi spectandam exhibebat, commutemur bona: vero verus est: cum ita sit corpus & sanguis Christi viuis in SS. Sacramento, & per concomitantiam eius beatissima anima, tota sit etiam humanitas, & per vniouem ad illam ipsa diuinitas, quod in ipso portatur anima omnium desideriorum suorum satietate, quam ab ipso recipit: & quod eo modo quo bona gloriae vnum nostrum satiant appetitum: ita & diuinitas hoc Sacramento non minori nostrum explet plenitudine. Haec nos monet ratio, quae cognoscant ipsum esse thronum gloriae Dei, quem Ezechiel vidit super capita animalium, quae percutientia alas suas volabant ut ad illum accederent: quo designetur magnitudinis huius Sacramentoe vastitas, multo superior exigit cunctorum intellectuum efficacia, qui quantumuis alas suas percutiant & viti sancti diligenter aduigilent, qui possint illud cognoscere, & semper tamen illum habeant captiuis suis imminetentem: *Supra firmamentum quod erat super caput eorum.*

Sacri Doctores, iusti & electi semper volant, ut & se mutuo alarum concussione prouocant, ac argumentorum rationibus studeant, eius specie ad illam immensitatem: qui rationum suarum efficacia vix volant, velut alis diuinae contemplationis, mysterio contemplatum hoc ineffabile perfectissimum: porro percepta huius voce desuper: Cum fuerit vox supra firmamentum, caput quod erat super capita eorum: id est Christo affluente diuino suo verbo, vere ibi esse ac residere corpus & sanguinem suum: *Stabant & submit-*

*feras alas suas: demittunt contrahantque alas suas: & cum ita sit quod prius strepitum excitarent, velut aquarum multarum, & maris aestuantis: quia disputationum suarum rationumque viribus veritatem curiosius inquirebant: nihilominus audita voce, cuncti se submittunt: Captiuantes intellectum in obsequium fidei. Quales non legimus inter D. Aug. & D. Hier. altercationes: inter D. Chrysostr. & D. Epiph. D. Thom. cum Magistro sententiarum: omnes intellectus sui conuertunt alas, illis sursum euolant: una peruenit alteram, veritatem indagantes Catholicam, vt illum nobis exponant lucidam & cognitioni nostrae manifestam: & licet sonitu aquarum doctrinae, viderentur totum posse commouere mundum: in ipso tamen seriore disputatum suarum, audita voce ex firmamento, voce scilicet Christi: Dominus firmamentum meum: omnes conuertunt, silent disputationes: etenim illo verbo ipsis asserente esse corpus suum & sanguinem, cibum & potum huius SS. Sacramenti: nullus de eius amplius veritate dubitat: sufficit enim ad intellectum nostrum in fide eius, quod Christus nobis hoc affirmet. Quod si olim discipuli Pythagorae, censuerunt sufficere solum Mag. sui verbum, vt intellectum suum perpetuo submitterent silentio, quo dicebatur: Magister dicit: nam eo audito omnes eorum conuertebant disputationes, & quiescebant intellectus, nulla opposita repugnantia ob quamcumque rationem: quanto magis decet nos nostrum Catholicae submittere veritati circa hoc SS. Sacramentum, dum audimus quod Christus Magister noster primaque veritas: Ego sum via, veritas & vita, qui fallere nequit aut falli, nobis hoc ita asserenter dicat, omnique doceat cettitudi-
ne. Caro mea vere est cibus?*

§. 17. In SS. Altaris Sacramento comparere debemus naturalis discursus velocitatem ob verbum Christi, nos mysterij huius docentis veritatem: cum illud vnicuius calor terramque firmare potuerit.

Tribuit nobis Deus intellectum, vt esset velut scrutator & examinatur eorum omnium quae nobis occurrunt, vt eo modo rationem scitemus & comprehenderemus eorum quae cognoscimus, si tunc tanta haec eius efficacia apud veteres Philosophos: vt hoc proprium esse dicebant hominibus barbis & ignorantibus quilibet

sibi proposita credere, ad hoc nulla conuictis ratione: quocirca ille tantum inter ipsos nomen ferebat sapientis qui res ex principijs eius causisque cognoscebat: ita vt dando omnium rerum rationem, debeat intellectus nequaquam sistere, donec illas ad eorum principia causalque reduxerit: De Aristotele refertur, dum die quodam in manus eius liber Genesis incidere a Moysse conseriptus, cepit primam illam euoluere propositionem: *In principio creauit Deus caelum & terram*, & ultra progrediens sperabat hanc propositionem ratione confirmari, quam cum non reperiret, librum abdicauit in haec verba: *Bene uisisset rusticus, si probaret.* Itaque donec perueniat ad rationem eius quod proponitur, nullus est Eurus humano ingenio in inquirendo velocior. Et quamuis vt verum esse fatear, hoc rebus naturalibus optime conueniat, in ordine ad quas incidere potest, vt nulla eum remo retur, siquidem cum nihil uetutis eius naturalis excedat efficaciam: licet in quibusdam natura sibi reseruaerit clauis secreti sui: naturalis, cum multa sunt, quae quantumuis diligenter adlaboret, minime tamen ad eas possit peruenire, nec eorum effectum, qui in illis reperiuntur, rationem causalque cognoscere: ueritatem in diuinis & supernaturalibus, ad aliud spectantibus hemisphaeriu multo sublimius, ratio illi non potest vel minimum auxiliari: sicut enim in illis ordo inuenitur eius adiutate superior, nequit ad eius cognitionem efficaciam suam adferre naturalis: sed aliam uirtutem superiorem, qua in digeris proportionetur, eaque est fidei uirtus, quae illi lumine haec proponit medio Dei uerbo, haec illi confirmante: cui fidem adhibens, seque submittens, & non alter, illa cognoscat: *Si non crederitis, non permanebitis:* & ita cessat omnis uelocitas in ratione inuestigante, propter uerbum haec illi proponens. Sicut autem superioritas, dignitas ac supernaturalitas diuinorum maxime emicat in SS. Sacramento in quo vt uidetur, totus se debet subijcere intellectus uerbo Dei, hoc illi proponens ita cessat hic inquisitionis eius uelocitas rationem indagans huius ueritatis: quia illam tantum potest adipisci, si simpliciter uerbis Christi consentiat hoc illi confirmantibus.

Plane admittit argumentum propositum conueniens D. Chrysostr. quo demonstrat quam simpliciter & sine ulla disputatione recipiendum sit uerbum Dei supernaturalia nobis proponens mysteria, fideique nostrae diuinae articulos. Patet, inquit, debet ad seruo Domino suo obedientiam: unde supremo Domino suprema debetur obedientia, & quamnam oris haec illa nimirum, quae nulli admittit

Gen. 1. 1.

II.

Sed et in

Ad super

III.

Ad super

IV.

Cui se

debet

subijcere.

re.

Hom. 2. in

Ep. ad Rom.

post med.